

BÖLÜM 10 ◀

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE ÇOCUK İSTİSMARININ YASAL BOYUTU

Ramazan ARITÜRK¹

Giriş

Cinsel istismalar vakaları Türkiye ve dünyada giderek artış göstermekte yahut eski yıllarla benzer sayılarda olmakla birlikte gizlenen olaylar daha fazla gün yüzüne çıkmaktadır. Cinsel istismar, salt bireysel bir suç olarak yüzeysel değerlendirilemeyecek ölçüde geniş etkileri olan bir davranıştır. Kişilerin ve toplumların hukuki, ahlaki veya dini değerlerini ve özgürlüklerini tahrip eden istismar fiileri, aynı zamanda insan neslinin devamı demek olan olan cinsellik olgusunun sıhhatini de etkilemektedir. Korunan hukuki menfaatlerin bu ölçüde kapsamlı olduğu bir suç tipinin tek bir fiile indirgenerek ele alınması mümkün olmadığı için farklı istismar biçimlerine özgü yeni suç tipleri ihdas edilmiştir. Bunlar arasında toplumun en kırılgan ve korumasız grubunu oluşturan çocukları korumaya yönelik çocukların cinsel istismarı suçu bu makalenin konusunu teşkil etmektedir.

Çalışmamızda çocukların cinsel istismarı suçu hem maddi hukuku ilgilendiren yönleriyle hem de çocuğun istismar sonrası korunması ve psikolojik olarak rehabilite edilmesi için öngörülen süreçlerle bir arada ele alınacaktır. Zira kırılgan grupları korumaya yönelik oluşturulan suçlarda salt suçluyu cezalandırmak yeterli değildir. Bunun yanında mağdurun suçun psikolojik, toplumsal, dini veya hukuki her türlü kötü etkisinden arındırılması için farklı uygulamalara ihtiyaç duyulur.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, ramazanariturk@gmail.com

lananlar” için cezai yaptırımlar getirerek, bu konudaki arz ile talep arasında bağ oluşturmaktadır. Bunun yanında çocuk hakkında pornografik yayınların üretilmesi, önerilmesi, dağıtılması, bunlara sahip olunması ve internet ortamında görüntülenmesi sözleşmede suç oluşturan fiiller olarak kabul edilmektedir. Bu düzenlemelerden anlaşılması gereken TCK’da bizim de incelediğimiz çocukların cinsel istismarı fiillerinin daha çok bireysel suçları konu edildiğidir. Oysaki çocuk istismarını daha büyük ölçekte yaygın olarak gerçekleştiren kişiler ve ortamlar çocuk fuhuşu ve çocuk pornografisini yürütenlerdir. Bunlar internet ve TV kanallarına çocuk istismarı içeriğinde film, video, çizgi film, oyun vb. materyal üreten ulusal veya uluslararası gerçek veya tüzel kişilerdir. Kanun koyucunun ivedilikle sert tedbirler alması gereken asıl konularda bunlardır. Bu bağlamda bu makalenin kapsamı dışında kalsa da sadece ulusal güvenlik konularıyla sınırlı olmaması gereken “siber güvenlik” çalışmalarının çocukların ve dolayısıyla toplumun ve insanlığın geleceğinin de korunmasına yönelik faaliyetleri içerisinde barındırması gerekliliği aşıkardır. Bahse konu suçlar, birinci derecede kolay erişilebilir dijital platformlar aracılığıyla gerçekleşmediği için çocukların siber korunmasının daha üst düzeyde profesyonel kimseler eliyle yürütülmesi elzemdir. Bu konu, düzenlenecek ulusal bir konferansta tüm boyutlarıyla ve tüm çıplaklığıyla sahici bir şekilde değerlendirilerek sonrasında somut adımlarla desteklenmelidir.

Kaynaklar

1. Taneri G. *Cinsel Suçlar*, İstanbul: Aristo Yayınevi, 4. Baskı, 2021.
2. Dursun S. “Türk Ceza Hukuku’nda Cinsel Suçlara Genel Bir Bakış”, *Ceza Hukuku Dergisi*, Nisan 2014; 24: 57-73.
3. Korkusuz G. “Cinsel Saldırı Suçu (TCK md. 102)”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 2013; C. LXXI, 71(1): 815-854.
4. Artuk M.E. ve Gökçen A. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet Yayınevi, 19. Baskı, 2021.
5. Centel N. “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Cinsel Saldırı Suçu ve Cinsel Suçlarda Değişiklik Tasarısının Değerlendirilmesi”, *Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar ve Yeni Yaklaşımlar Sempozyum Tebliği, Türkiye Barolar Birliği Dergisi*. 2011: 269-290.

6. Koca M. ve Üzülmez İ. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Adalet Yayınevi, 7. Baskı, 2020.
7. Kartal M. “Reşit Olmayanla Cinsel İlişki (TCK.m.104)”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2016;65(4): 2083-2100.
8. Özbek V.Ö., Doğan K. ve Bacaksız P. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 16. Baskı, 2021.
9. Yenerer Çakmut Ö. “Cinsel Şiddet Mağduru Çocuk Kavramı ve Türk Ceza Kanunu’nun Çocuğa Yönelik Şiddet Düzenlemelerine Genel Bakış”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2017;22(1): 35-52.
10. Baş E. “Türk Ceza Hukukunda Cinsel Taciz Suçu”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2016;65(4): 1135-1215.
11. Artuk M.E. “Cinsel Taciz Suçu”, *Çalışma ve Toplum Dergisi*. 2006;4(11): 29-44.
12. Bostancı Bozbayındır G. vd. *Özel Ceza Hukuku Cilt II*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.
13. Savaşçı B. *Çocukların Cinsel İstismarı Suçu*, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012.
14. Herkesecan G. *Çocukların Cinsel İstismarı Suçu / TCK m. 103*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2021.
15. Soyaslan D. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Ankara: Yetkin Yayıncılık, 13. Baskı, 2020.
16. Duacı M. “Cinsel İstismar Mağduru Çocuğun İfadesinin Alınması Usulleri”. 2020 (04.05.2022 tarihinde <https://www.hukukihaber.net/cinsel-istismar-magduru-cocugun-ifadesinin-alinmasi-usulleri-makale,7541.html> adresinden ulaşılmıştır).
17. Taner FG, “Kırılğan Mağdurun Beyanının CMK’nın 236. Maddesi Uyarınca Alınması ve Uygulanan Özel Usuller Karşısında Savunma Hakkının Dengelenmesi”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*. 2021;153: 1-38.
18. Yurtcan E. *Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 9. Baskı, 2019.
19. Topdemir C. “İstismar Mağduru Çocuğun Korunmasında Bir Uygulama: Çocuk İzleme Merkezi (ÇİM)”, *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*. 2016;43.
20. Bayrak NG. Gürhan N. Karakaş D. “Türkiyede Çocuk İzleme Merkezleri, Adli Görüşme Süreci, ve Hemşirelerin Rol-Sorumlulukları”, *Ege Hemşirelik Fakültesi Dergisi*. 2021;37(3): 217-222.
21. Çelik D. “Çocukluk Çağı Cinsel İstismar Olgularında Mağdur İfadesinin Delil Niteliği ve İfade Gerçeklik Analizi”, *İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Doktora Tezi*, 2014.
22. Adli Görüşme Örnek Uygulamaları. (10/05/2022 tarihinde <https://web2.e-baro.web.tr/uploads/46/AGO/AGO%20C3%96RNEK%20UYGULAMALAR%20K%C4%B0TABI.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
23. Sarıca AD ve Coşkun UH, “Cinsel İstismar Olgularında Adli Görüşme Odalarının Kullanımı: Hakim, Avukat, Uzman ve Mağdur Görüşleri”, *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi*. 2020;8(1): 117-142.